

CATALOGUS

CATALOGUS
DER
BIBLIOTHEEK
VAN DE
VEREENIGING TER BEVORDERING
VAN DE BELANGEN DES BOEKHANDELS
TE AMSTERDAM

VIJFDE DEEL

SUPPLEMENT-CATALOGUS
1927 — 1939

MET REGISTER

's-GRAVENHAGE
MARTINUS NIJHOFF
1940

INHOUD VAN HET VIJFDE DEEL.

VOORREDE	xv
I. INLEIDING.	
1. Encyclopaedieën	1
2. Tijdschriften van algemeenen en bibliografischen inhoud. . .	1
3. Vaktijdschriften	6
4. Werken van Genootschappen. .	9
a. <i>The Bibliographical Society</i>	9
b. <i>Bibliographical Society of America</i>	11
c. <i>Gutenberg-Gesellschaft</i>	11
f. <i>Gesellschaft für Typenkunde des XV. Jahr-</i> <i>hunderts</i>	13
g. <i>Linschoten Vereeniging</i>	14
h. <i>Le Musée du livre</i>	16
i. <i>Vereeniging ter bevordering van de belangen</i> <i>des boekhandels.</i>	17
5. Adresboeken	17
a. <i>Algemeen</i>	17
b. <i>Nederland</i>	18
c. <i>België</i>	19
d. <i>Duitschland</i>	19
e. <i>Frankrijk</i>	19
f. <i>Groot Brittannië en Ierland</i>	20
g. <i>Oostenrijk-Hongarije</i>	20
h. <i>Skandinavië</i>	20
j. <i>Amerika</i>	20
k. <i>Azië</i>	20
II. DE TECHNIEK VAN HET BOEK.	
1. <i>Algemeen</i>	21
2. <i>Schrijfkunst</i>	22
2a. <i>Graveerkunst</i>	23
4. <i>Papier</i>	23
5. <i>Lettergieten. Lettertypen</i> . . .	25
7. <i>De Machine</i>	29
8. <i>Inkt</i>	30
9. <i>Zetten en drukken</i>	31
10. <i>Correctie</i>	33
11. <i>Hout- en Metaalgravure.</i> —	

	Lithographie. Chromo- en Photo- lithographie	33
12.	Verschillende technische me- thoden	35
13.	Versiering en illustratie van het boek, formaat, titel, initia- len, („boekkunst”)	37
14.	Bindkunst	45
III.	DE GESCHIEDENIS VAN HET BOEK.	
1.	Algemeen	48
2.	Papier en watermerken	49
3.	Het boek vóór de uitvinding der boekdrukkunst	54
	<i>a. Algemeen</i>	54
	<i>b. Schrijfkunde en Oorkondenleer</i>	54
	<i>c. Werken over handschriften en miniatuurkunst</i> <i>d. Reproducties van handschriften met en zonder</i> <i>miniaturen</i>	57
		70
4.	Overgang naar de boekdrukkunst (Blokboeken, Speculum, Ars moriendi, enz.) . .	71
	<i>a. Algemeen</i>	71
	<i>b. Reproducties</i>	72
5.	De uitvinding van de boekdruk- kunst	72
6.	Geschiedenis van de boekdruk- kunst en den boekhandel	74
	<i>a. Algemeen</i>	74
	<i>b. Aankondigingen. — Merken en Zinspreuken</i>	79
	<i>c. Nederland en België</i>	82
	1. Algemeen	82
	2. Reproducties	83
	3. Verschillende steden	84
	4. Personalialia	87
	<i>d. Duitschland</i>	96
	1. Algemeen	96
	2. Reproducties	98
	3. Verschillende steden	98
	4. Personalialia	102
	<i>e. Frankrijk</i>	112
	1. Algemeen	112
	1 <i>a.</i> Reproducties	114
	2. Verschillende steden	114
	3. Personalialia	115
	<i>ea. Monaco</i>	119

<i>f.</i>	<i>Groot-Brittannië en Ierland</i>	119
	1. Algemeen	119
	3. Verschillende steden	122
	4. Personalialia	123
<i>g.</i>	<i>Italië</i>	127
	1. Algemeen	127
	2. Verschillende steden	128
	3. Personalialia	129
<i>h.</i>	<i>Oostenrijk. Hongarije. Tsjecho-Slovakije</i>	132
	1. Algemeen	132
	2. Verschillende steden	133
	3. Personalialia	133
<i>i.</i>	<i>Rusland. Polen. Finland. Oostzeestaten.</i>	134
<i>j.</i>	<i>Skandinavië</i>	135
<i>k.</i>	<i>Spanje. Portugal</i>	136
	1. Algemeen	136
	2. Spanje	137
<i>ka.</i>	<i>Turkije. Balkanstaten.</i>	137
<i>l.</i>	<i>Zwitserland</i>	137
	1. Algemeen	137
	2. Verschillende steden	137
	3. Personalialia	138
<i>m.</i>	<i>Amerika</i>	138
	1. Noord-Amerika. Canada	139
	2. Zuid-Amerika. Midden-Amerika. Mexico	143
	3. Personalialia	143
<i>n.</i>	<i>Afrika. Azië. Australië.</i>	146
7.	Geschiedenis van de gravure en de lithographie.	148
	<i>a. Hout- en Metaalgravure.</i>	148
	<i>b. Steendruk.</i>	156
	<i>c. Reproducties.</i>	157
8.	Geschiedenis van den boekband	157
	<i>a. Algemeen.</i>	157
	<i>b. Reproducties.</i>	166
	<i>c. Personalialia.</i>	167

IV. DE KENNIS VAN HET BOEK. BIBLIOGRAPHIE.

1.	Inleiding	171
	<i>a. Algemeen. Systemen</i>	171
	<i>b. Verzamelwerken en Essais.</i>	173
	<i>c. Anonymen en Pseudonymen. — Letterkundige bedragerijen. Gefingeerde boeken en bibliotheken</i>	177
	<i>d. Keuze van boeken. Het vormen eener bibliotheek</i>	179

2.	Algemeene bibliographie	180
	<i>a.</i> Bibliographie van bibliographieën	180
	<i>b.</i> Algemeene bibliographie	181
	<i>c.</i> Zeldzame boeken. Verloren boeken	182
	<i>d.</i> Bibliographie der 15e en 16e eeuwen	183
	1. Inleiding. Incunabelstudie	183
	2. Typen en fascimiles	184
	3. Bibliographie	186
3.	Nationale bibliographie.	193
	<i>a.</i> Nederland en België	193
	<i>b.</i> Duitschland	196
	<i>c.</i> Frankrijk	199
	<i>d.</i> Groot-Brittannië en Ierland.	201
	<i>e.</i> Italië	202
	<i>f.</i> Oostenrijk. Hongarije. Tsjecho-Slovakije	202
	<i>g.</i> Rusland. Polen. Finland. Oostzeestaten	203
	<i>h.</i> Skandinavië	203
	<i>i.</i> Spanje. Portugal	205
	<i>j.</i> Turkije. Balkanstaten	206
	<i>k.</i> Zwitserland	206
	<i>l.</i> Noord-Amerika en Canada.	207
	<i>m.</i> Zuid- en Midden-Amerika. Mexico. West-Indië	208
	<i>n.</i> Azië. Afrika. Australië	208
4.	Speciale bibliographie.	209
	<i>a.</i> Aanplakbiljetten. Uithangteekens	209
	<i>b.</i> Aardrijkskunde en Geschiedenis	209
	1. Algemeen en reizen.	209
	2. Nederland. België	211
	3. Duitschland	213
	4. Frankrijk.	213
	5. Groot-Brittannië en Ierland	215
	6. Italië	216
	7. Oostenrijk. Hongarije. Tsjecho-Slovakije	216
	8. Rusland. Polen. Finland. Oostzeestaten	216
	9. Skandinavië	217
	10. Spanje. Portugal	217
	11. Turkije. Balkanstaten	217
	13. Amerika	217
	<i>a.</i> Algemeen	217
	<i>b.</i> Noord-Amerika. Canada	218
	<i>c.</i> Zuid- en Midden Amerika. Mexico. West-Indië	219
	14. Afrika. Azië. Australië	220

<i>c.</i>	<i>Academische proefschriften. Werken van hoogleeraren . . . . .</i>	222
<i>ca.</i>	<i>Advertentie- en reclamewezen . . . . .</i>	223
<i>d.</i>	<i>Almanakken en kalenders . . . . .</i>	223
<i>da.</i>	<i>Archaeologie . . . . .</i>	224
<i>e.</i>	<i>Autographen . . . . .</i>	224
<i>f.</i>	<i>Bindkunst . . . . .</i>	226
<i>g.</i>	<i>Blinden en doofstommen . . . . .</i>	226
<i>ga.</i>	<i>Boekbesprekingen . . . . .</i>	226
<i>h.</i>	<i>Boekdrukkunst. Boek- en Bibliotheekwezen. Ex-libris . . . . .</i>	226
<i>ha.</i>	<i>Boekhandel . . . . .</i>	228
<i>i.</i>	<i>Boekhouden . . . . .</i>	229
<i>k.</i>	<i>Cartographie . . . . .</i>	229
<i>ka.</i>	<i>Ceremonieën. Feesten. Optochten . . . . .</i>	233
<i>kb.</i>	<i>Congressen . . . . .</i>	233
<i>l.</i>	<i>Couranten en Tijdschriften. Registers op tijdschriften . . . . .</i>	233
<i>m.</i>	<i>Curiosa . . . . .</i>	237
<i>n.</i>	<i>Doodendansen . . . . .</i>	238
<i>o.</i>	<i>Emblemata . . . . .</i>	238
<i>p.</i>	<i>Erotica . . . . .</i>	238
<i>q.</i>	<i>Geheime Leer. Vrijmetselarij. Tooverij. . . . .</i>	239
<i>r.</i>	<i>Geïllustreerde boeken . . . . .</i>	239
<i>ra.</i>	<i>Geleerde genootschappen. Musea. Bibliotheken . . . . .</i>	241
<i>t.</i>	<i>Genealogie. Heraldiek. Zegelkunde. . . . .</i>	241
<i>u.</i>	<i>Genees-, Heel- en Verloskunde. Artsenij- kunde. Veeartsenijkunde . . . . .</i>	241
<i>ua.</i>	<i>Genetica . . . . .</i>	244
<i>v.</i>	<i>Genotmiddelen . . . . .</i>	244
<i>w.</i>	<i>Godgeleerdheid en Kerkgeschiedenis. Bijbels. Liturgie en Geestelijk lied. Zending . . . . .</i>	245
	1. Algemeen.	245
	2. Bijbels	246
	3. Liturgie en Geestelijk lied	249
<i>x.</i>	<i>Godsdiensten, Niet-christelijke . . . . .</i>	253
<i>xa.</i>	<i>Handschriften . . . . .</i>	253
<i>xb.</i>	<i>Handelswetenschappen . . . . .</i>	256
<i>ij.</i>	<i>Historieprenten . . . . .</i>	256
<i>ija.</i>	<i>Inquisitie . . . . .</i>	256
<i>z.</i>	<i>Joden . . . . .</i>	256
<i>za.</i>	<i>Journalistiek . . . . .</i>	257
<i>aa.</i>	<i>Kerkelijke orden en werken van leden dier orden . . . . .</i>	257
<i>bb.</i>	<i>Kookboeken . . . . .</i>	258

<i>bba.</i>	<i>Kostuumkunde en Mode</i>	259
<i>cc.</i>	<i>Krijgskunde</i>	259
<i>dd.</i>	<i>Kunst. Kunstnijverheid. Kunstcatalogi en kunstveilingen</i>	259
<i>ee.</i>	<i>Land- en Tuinbouw. Boschbouw</i>	260
<i>ff.</i>	<i>Liedboeken</i>	261
<i>gg.</i>	<i>Luchtvaart</i>	262
<i>gga.</i>	<i>Maten en Gewichten</i>	262
<i>hh.</i>	<i>Microscopische drukken. Miniatuuruitgaven</i>	262
<i>hbb.</i>	<i>Mnemotechniek</i>	263
<i>ii.</i>	<i>Munt- en Penningkunde</i>	263
<i>jj.</i>	<i>Muziek</i>	263
<i>jja.</i>	<i>Negers. Slaven</i>	264
<i>ll.</i>	<i>Opvoedkunde. Studie-, School- en Kinderboeken</i>	264
<i>llaa.</i>	<i>Ornamentkunde</i>	268
<i>lla.</i>	<i>Pamfletten en Vlagschriften</i>	269
<i>llb.</i>	<i>Papier</i>	269
<i>mm.</i>	<i>Perkament. Op perk. gedrukte boeken</i>	269
<i>mma.</i>	<i>Plano-drukken</i>	270
<i>mb.</i>	<i>Philatelie</i>	271
<i>mmc.</i>	<i>Photographie</i>	271
<i>nn.</i>	<i>Prenten en Portretten</i>	271
<i>oo.</i>	<i>Raadsels. Voorspellingen</i>	273
<i>pp.</i>	<i>Rechts- en Staatswetenschap. — Staathuishoudkunde. Socialisme. Communisme</i>	274
<i>qq.</i>	<i>Schermkunst</i>	276
<i>rr.</i>	<i>Schrift en Stenographie</i>	276
<i>ss.</i>	<i>Spel. Speelkaarten</i>	277
<i>tt.</i>	<i>Sport. Jacht. Visscherij. Rijkunst, enz.</i>	277
<i>uua.</i>	<i>Studentenleven</i>	278
<i>vv.</i>	<i>Taal- en Letteren</i>	278
	1. Algemeen	278
	2. Oostersche talen	278
	3. Grieksche en Latijnsche talen.	279
	4. Nederland en België	279
	5. Duitschland	282
	6. Frankrijk	283
	7. Groot-Brittannië en Ierland	284
	8. Italië	285
	9. Oostenrijk. Hongarije. Tsjecho-Slovakije	285
	10. Rusland. Polen. Oostzeestaten	286
	11. Skandinavië	286
	12. Spanje. Portugal	286

13. Amerika	286
13a. Azië	287
v vb. <i>Titelbladen</i>	287
w w. <i>Tooneel</i>	287
x x. <i>Uitgaven van Geleerde Genootschappen, Musea en Bibliotheken</i>	288
x xa. <i>Verkoopcatalogi</i>	290
x xb. <i>Verzekeringswezen</i>	291
x xc. <i>Volkenbond</i>	291
i ij. <i>Volksprenten</i>	291
i ija. <i>Vredesbeweging</i>	292
z z. <i>Vrouwen</i>	292
z za. <i>Vrouwelijke handwerken</i>	292
A. <i>Wiskunde en Natuurhistorische wetenschappen</i>	293
1. <i>Algemeen</i>	293
2. <i>Wis-, Natuur- en Sterrekunde</i>	293
3. <i>Scheikunde</i>	294
4. <i>Technologie en Ingenieurswetenschappen</i>	294
5. <i>Geologie. Paleontologie. Mineralogie</i>	295
6. <i>Zoologie en Botanie</i>	295
B. <i>Wijsbegeerte en Zielkunde</i>	297
Ba. <i>Zeden en Gewoonten</i>	297
C. <i>Zeevaartkunde</i>	297
D. <i>Zelfmoord</i>	297
E. <i>Zigeuners</i>	297
F. <i>Bio- en bibliographieën voornamelijk van drukkers, schrijvers, boeken en kunstenaars</i>	298
1. <i>Algemeen</i>	298
2. <i>Drukkers en Uitgevers</i>	300
3. <i>Schrijvers. Boeken. Kunstenaars</i>	310
5. <i>Bibliophilie</i>	403
a. <i>Algemeen</i>	403
b. <i>Boekendiefstal</i>	410
c. <i>Bibliophilen. Vereenigingen van bibliophilen</i>	411
d. <i>Catalogi van particuliere bibliotheken of verzamelingen en bijzonderheden daarover</i>	419
e. <i>Ex-libris en Gebruiksgraphiek</i>	436
g. <i>Prijzen van boeken</i>	442

V. DE VERSPREIDING VAN HET BOEK. BOEKHANDEL.

1. <i>Organisatie en inrichting van den boekhandel en het antiquariaat; verspreiding van het boek</i>	443
---	-----

<i>a. Algemeen en Buitenland</i>	443
<i>b. Nederland</i>	446
2. Organisatie en inrichting van het drukkers- en bindersvak	447
<i>a. Algemeen en Buitenland</i>	447
<i>b. Nederland</i>	448
3. Opleiding in den boekhandel, het antiquariaat, het drukkers- en bindersvak.	449
4. Boekhouding in den boekhandel	450
5. Vereenigen in den boekhan- del	450
(geschiedenis, reglementen en uitgaven)	
<i>a. Nederland</i>	450
1. Algemeen	450
2. Steden	452
<i>b. Buitenland</i>	452
1. België	452
2. Duitschland	452
3. Frankrijk	452
7. Skandinavië	453
6. Vereenigen in het grafisch bedrijf.	453
(geschiedenis en reglementen)	
<i>a. Nederland</i>	453
1. Algemeen	453
2. Drukkers	453
3. Binders	454
<i>b. Buitenland</i>	454
1. Algemeen	454
2. Drukkers	454
3. Binders	455
8. Verspreidingsmateriaal	455
<i>a. Jaarboeken en catalogi van den boekhandel</i>	455
<i>b. Catalogi van leesbibliotheken</i>	457
9. Tentoonstellingen	459
10. Congressen	465

VI. DE BEWARING VAN HET BOEK. BIBLIOTHEEKWEZEN.

1. Inrichting en organisatie der bibliotheken	468
<i>a. Algemeen. Handboeken</i>	468
<i>b. Leezalen. Blindenbibliotheken. Muziekbibli- otheken. Volksbibliotheken</i>	481
<i>c. Archieven</i>	485

2. Geschiedenis der bibliotheken	486
<i>a. Algemeen. Oudheid en Middeleeuwen. Kloosterbibliotheken</i>	486
<i>b. Nederland en Ned. Koloniën</i>	489
<i>c. Buitenland</i>	493
1. België	493
2. Duitschland	494
3. Frankrijk	501
4. Groot-Brittannië en Ierland	503
5. Italië	504
6. Oostenrijk. Hongarije. Tsjecho-Slovakije	505
7. Rusland. Polen. Finland. Oostzeestaten	506
8. Skandinavië	507
9. Spanje. Portugal	508
10. Turkije. Balkanstaten	508
11. Zwitserland	509
12. Noord-Amerika en Canada	510
14. Azië. Afrika. Australië	511
<i>d. Personalia.</i>	513
3. Catalogi of inhoud van bibliotheken en inventarissen van archieven	520
<i>b. Nederland en Ned. Koloniën</i>	520
<i>c. Buitenland</i>	530
1. België	530
1 <i>a.</i> Luxemburg	531
2. Duitschland	531
3. Frankrijk	534
4. Groot-Brittannië en Ierland	535
5. Italië	537
6. Oostenrijk. Hongarije. Tsjecho-Slovakije	538
7. Rusland. Polen. Finland. Oostzeestaten	539
8. Skandinavië	540
9. Spanje. Portugal.	541
10. Turkije. Balkanstaten.	542
11. Zwitserland	542
12. Noord-Amerika en Canada	543
14. Azië. Afrika. Australië	544

VII. DE BESCHERMING VAN HET BOEK. WETTEN RECHTEN, ENZ.

1. Wetten en rechten betrekking hebbend op den boekhandel. . .	545
--	-----

<i>a. Algemeen en Buitenland</i>	545
Verhandelingen en wetten.	545
<i>b. Nederland en Ned. Indië</i>	545
1. Verhandelingen over wetten en rechten	545
2. Publicaties van de overheid en wetten	545
4. Gilden	545
2. Wetten en rechten betrekking hebbend op het drukken. — Vrijheid van drupkers en censuur. Verboden boeken. Processen. — <i>Indices liborum prohibitorum</i>	546
<i>a. Algemeen en Buitenland</i>	546
1. Algemeen	546
2. Processen en geschillen	547
<i>b. Nederland en Ned. Indië</i>	547
1. Algemeen	547
2. Placaten. Resolutiën. Wetgeving. . .	548
<i>c. Indices librorum prohibitorum</i>	548
3. Auteursrecht	549
<i>a. Algemeene beschouwingen</i>	549
<i>b. Internationale congressen en overeenkomsten</i>	549
<i>c. Wetgeving en beschouwingen over wetten</i> . .	550
1. Algemeen	550
2. Nederland	550
3. Buitenland	552
<i>e. Muziek. Tooneel. Cinema</i>	554
<i>f. Processen en geschillen</i>	554
VIII. DE COURANTEN EN PERIODIEKEN.	
1. Algemeen. — Advertentiewezen	555
2. Nederland	556
<i>b. Geschiedenis van dag- en weekbladen.</i> . . .	556
<i>c. Journalisten</i>	558
3. Buitenland	558
REGISTER	I—LXXII